سنتز، شناسایی و کاربرد کاتالیزگری نانوکامپوزیت هیدروکسیدهای دوتایی لایهای شامل یک پلی اکسومتالات ساندویچی در تخریب رنگهای شیمیایی

مژگان نصرتی ، روشن خوشنوازی** گروه شیمی، دانشکده علوم پایه، دانشگاه کردستان، سنندج، ایران

چكیده: پلی اكسومتالات ساندویجی نوع B، ⁻⁻⁻⁻[ر(H+O), Fer(H+O), [FeW, Ore)] طی یک فرایند تک مرحلهای (Tris-Zn, Al-LDH) ای اینون در بین لا یه های هیدرو كسید دوتایی لا یه ای اصلاح شده با تریس (هیدرو كسی متیل) آمینومتان (Tris-Zn, AL-LDH) تعویض آنیون در بین لا یه های هیدرو كسید دوتایی لا یه ای اصلاح شده با تریس (هیدرو كسی متیل) آمینومتان (Tris-Zn, AL-LDH) قرار داده شد. ساختار نانو كامپوزیت سنتر شده با روش های طیف سنجی فروسرخ تبدیل فوریه (FT-IR) پراش پرتو ایكس (XRD) قرار داده شد. ساختار نانو كامپوزیت سنتر شده با روش های طیف سنجی فروسرخ تبدیل فوریه (FT-IR) پراش پرتو ایكس (XRD) طیف سنجی پراش انرژی پرتوی ایكس (ZAD) و میكروسكوپ الكترونی روبشی (SEM) شناسایی و بررسی شد. برای بررسی و یژگی كاتالیزگری قابلیت این نانو كامپوزیت در تخریب رنگهای متیل بلو، متیل اورنژ، كونگو قرمز و ردامین بررسی و یژگی كاتالیزگری قابلیت این نانو كامپوزیت در تخریب رنگهای میلن بلو، متیل اورنژ، كونگو قرمز و ردامین بی بررسی و یژگی كاتالیزگری قابلیت این نانو كامپوزیت در تخریب رنگهای میلن بلو، متیل اورنژ، كونگو قرمز و ردامین بررسی و یژگی كاتالیزگری ای راستا تاثیر مقدار ۲۰۵۲، تاثیر Hp مقدار كاتالیزگر، غلظت رنگ، مقدار حجم رنگ و گرینش پذیری كاتالیز گر در تخریب این رنگهای بررسی شد. نتیجه ها نشان داد كه كاتالیز گر انتخاب پذیری خوبی و گرینش پذیری در مقایسه با رنگهای آنیونی دارد. همچنین در شرایط بهینه و در زمان یكسان كاتالیز گر عملکرد بهتری در تخریب متیل بلو در مقایسه با رودامین ب دارد.

کلمات کلیدی: پلی اکسومتالات های ساندویجی، هیدرو کسید دوتایی لایهای، نانو کامپوزیت، تخریب رنگ های شیمیایی.

KEYWORDS: Sandwich polyoxometalate, Layered double hydroxide, Nanocomposite, Degradation of dyes

مقدمه

یکی از *زمینههای* پژوهشی که در سالهای اخیر رشد چشمگیری در بالاترین حالت اکسایش میباشند. پلی اکسومتالاتها تنوع ساختاری داشته، مطالعه کلاسترهای آنیونی میباشد که از آنها به عنوان فراوانی دارند برای نمونه ساختارهای کگین⁽ [۲]، داوسون^۲ [۳]، پلی اکسومتالاتها (POMs) نام برده میشود[۱]. این ترکیبها آندرسون^۳ [۴]، پرایسلر^۴ [۵] و ترکیبات ساندویچی[۶] را میتوان دسته بزرگی از کلاسترهای معدنی فلز _اکسیژن را تشکیل میدهند نام برد. اندازه بزرگ پلی اکسومتالاتها، همچنین تنوع ساختاری و و شامل فلزهای واسطه گروه پنج و شش (... (M = W, Mo, V, Nb, ...) ویژگیهای الکترونی و شیمیایی یگانه این ترکیبها موجب شده

* عهدهدار مکاتبات

⁺E- mail: r.khoshnavazi@uok.ac.ir

¹ Keggin

² Dowson

³ Anderson

⁴ Preyssler

شَکل ۱- ساختار کمپلکس ساندویچی (Fe_rWe_{1A}Fe_f) [(FeW₄O₇₇)₇Fe_f(H₇O)₇]

افزایش سطح و افزایش پایداری آبکافتی آنها می شود. در سال ۲۰۱۴ میلادی نانو کامپوزیتهای^{-۳} .Tris-LDH-PW_{۱۲}O₆ Tris-LDH-PrW_{۱۸}O_{۶۲}^{۶-} و Tris-LDH-LaW_۱.O_{۲۶}^{۹-} عملکرد کاتالیزگری آنها در تخریب رنگ های شیمیایی در حضور هیدروژن پراکسید بررسی شد. ترتیب عملکرد کاتالیز گری به صورت $Tris-LDH-PW_{1Y}O_{f}. \xrightarrow{\mu} Tris-LDH-LaW_{1}.O_{f} \xrightarrow{h} Tris-LDH-P_{Y}W_{1A}O_{f} \xrightarrow{h}$ گزارش شده است. اگر چه -^۳- Tris-LDH-PW_{\JY}O_F نشان داده است اما کاستی آن ناپایداری آبکافتی -۳-PW_{۱۲}O در شرايط محيطي ۲ < pH است [۲۰]. در اين پژوهش ترکيب ساندويچې (FerWe_{۱۸}Fer) [(FeW₉O_{rr})_rFe_r(H_rO)_r]^{\--} روش ساده تعویض یون درون گالری هیدروکسید دوتایی لایهای اصلاح شده با تریس (هیدروکسی متیل)آمینومتان قرار داده می شود. این ترکیب ساندویچی در مقایسه پلی اکسومتالات های استفاده شده در کارهای قبلی پایداری آبکافتی بالاتری در محیط های خنثی و قلیایی ملایم دارد. این ترکیب از یک گروه Fe₆O₁₆ مرکزی که بین دو لیگاند کگین سه حفرهای نوع B، - ([(FeW₃O₇₇¢)] قرار می گیرد تشکیل می شود[۱۹]. گروه نقطه ای آنیون C_{۲h} است (شکل ۱).

ویژگیهای نانوکامپوزیت تهیه شده با روش های دستگاهی مانند -FT RI، SEM ARD و سایر روش ها مطالعه و شناسایی شد. فعالیت کاتالیزگری این نانوکامپوزیت در جذب و تخریب رنگ متیلن بلو، متیل اورنژ، کونگو قرمز و ردامین بی مورد بررسی قرار گرفت. همچنین تأثیر عاملهایی مانند مقدار کاتالیزگر، مقدار هیدروژن پراکسید و برخی دیگر از پارامترهای مؤثر در رفتار کاتالیزگری ترکیب بررسی شد.

است تا در زمینههای گوناگون از جمله در کاتالیزگری[۷]، فتوکاتالیز گری[۸]، دارویی (ضد سرطان، آنتی باکتریال و آنتی HIV) [۹]، شیمی تجزیه و بیولوژیکی (حمل کنندههای الکترون) کاربردهای جالبی از خود نشان دهند. با توجه به کاربردهای فراوان این آنیونهای معدنی، توجه و علاقه به آنها بسیار درحال پیشرفت است. پلی اکسومتالاتها به عنوان کاتالیزگرهای سبز شناخته شدهاند. قدرت اسیدی بالا، قدرت اکسایشی بالا و قابلیت برگشت پذیری آسان، پایداری حرارتی و آبکافتی بالا و تنوع در ساختار و ترکیب از ویژگیهای بارز این ترکیبات هستند. پلی اکسومتالاتها در اكسایش الكلها و سولفیدها با هیدروژن پراكسید و همچنین تخریب آلایندههای محیط زیست برای نمونه رنگهای آزو مورد استفاده قرار گرفتهاند. عليرغم اين توصيف ها، كاربرد كاتاليزگري پلی اکسومتالاتها به دلیل مساحت سطح پایین و حلالیت بالای آنها در حلالهای قطبی محدود می شود. یکی از راههای غلبه بر این محدودیتها، نهش آنها بر روی بسترهای جامد مناسب مىباشد[١٠]. نهش روى بسترهايي مانند سيليكا، ألومينا، كربن فعال، اکسیدهای فلزی [۱۱و۱۱] و هیدروکسیدهای دولایه و پلیمرها [۱۳] بسیار مورد مطالعه و پژوهش قرار گرفته است. در سالهای اخیر ترکیبهای هیدروکسید دوتایی لایهای (LDHs) به علت دارا بودن قابلیت کنترل، امکان اعمال تغییرات در فضای بین لایهای و همچنین پتانسیل بالا در کاربردهای صنعتی، توجه جوامع علمی را به خود جلب کرده است[۱۴،۱۵]. ترکیب شیمیایی LDH به صورت M^{III} و M^{II} است. $[M^{II}_{\gamma-x} \ M^{III}_x(OH)_{\gamma}]^{x+} \ [A_{x/n}]^{x-} \ .mH_{\gamma}O$ به ترتیب کاتیون دو و سه ظرفیتی و ^۲۰۰ یک آنیون قابل تعویض می باشد. مقدار x معادل با نسبت (M^{III}/(M^{III} +M^{II}) است و مقدار آن به طور معمول بین ۰/۲ و ۰/۳۳ می باشد. از آنجایی که کاتیون های سه ظرفیتی با کاتیونهای دو ظرفیتی جایگزین شدهاند، LDHs لايههايي با بار مثبت هستند و بنابر اين با قرار گرفتن يک آنيون در فضای بین لایه ای، به لحاظ الکتریکی خنثی خواهند شد [۱۶]. آنیون های زیادی ممکن است در فضای بین لایهای LDHs قرارگیرند، از جمله می توان هالیدها، اکسو آنیون ها، کربوکسیلاتهای آلی، آنیونهای پلیمری و آنیونهای بیو شیمیایی را نام برد [۱۷]. ایده استفاده از یک آنیون (پلیاکسومتالات) بسیار بزرگ دارای بار زیاد از جنبههای نوآوری کار میباشد[۱۸،۱۹]. قرارگرفتن پلی اکسومتالاتها درون گالری هیدروکسیدهای دوتایی لایهای باعث کاهش تجمع _ یافتگی،

⁽¹⁾ Layered Double Hydroxides

بخش تجربي

مواد و شناسایی

طیفهای فرابنفش – مرئی با استفاده از یک اسپکتروفتومتر مدل ۸۵۰ Analytik Jena E ۲۵۰ مجهز به یک ترموستات Lauda Ecoline Staredition RE ۲۰۴ نمونهها به وسیله طول یک سانتی متر ثبت شدند. طیف FT-IR نمونهها به وسیله دستگاه ۶۲۰ Spectrophotometer Bruker Vector ۲۲ نمونهها به صورت جامد (⁻⁻ ۴۰۰۰۰۳) گرفته شده است. طیف نمونهها به صورت جامد و در قرص KBr ثبت شد. تجزیه وزن سنجی نمونهها به صورت جامد با استفاده از دستگاه ۲۵۰۰-TGA انجام شد. از آنالیز TGA برای با استفاده از دستگاه ۲۵۰۰-TGA PL انجام شد. از آنالیز FE-SEM تعیین مقدار آب تبلور و بررسی پایداری ترکیبها استفاده شد. برای الکترونی روبشی ساخت شرکت TESCAN کشور چک مدل FE-SEM استفاده شد. برای تعیین فاز نانو ذره سنتز شده از دستگاه پراش پرتو ایکس مدل PHILIPS با پرتو هرمی و موج مول موج ۸۴۰۵۶ (۲۹۵۶ مد. مدل SPERT استفاده شد.

برای تهیه ترکیبهای پلی اکسومتالات، از مواد اولیه ۲۹۹۲، ۲۹۹۲، ۲۹۹۲، ۲۹۹۲، ۲۹۹۲، ۲۹۵، ۲۹۱۲، ۲۹۵۲، ۲۹۵۲، ۲۹۵۲ ۱۹۹۲، ۱۹۹۳، ۲۹۵۲، تریس (هیدروکسی متیل)آمینومتان (هیدروکسی متیل)آمینومتان ۲۹۹۸)، هیدروژن پراکسید، متیلن بلو، متیل اورنژ، ردامین بی، کونگو قرمز استفاده شد. همه مواد از شرکتهای تجاری خریداری شده اند. در تمام آزمایشات از هیدروژن پراکسید با غلظت اسمی ۲۰۰۳ استفاده شده است.

تهیه پیش مادهها و نانو مواد تهیه Fe_rWe_{۱۸}Fe_۴

مقدار ۵۰/۰ گرم (۱۵۱/۶ میل مول) Na_rWO_r•۲H_r O را در ۱۵۰ میلی لیتر آب مقطر حل نموده با استفاده از یک گرم کن الکتریکی دمای محلول به ۷۵ درجه سلسیوس رسانده میشود. به محلول بهدستآمده، در حال هم زدن ۱۵/۰ گرم (۳/۷ میل مول) Fe(NO_r)_r•۹H_rO گرم (۳/۷ میل مول) قطره قطره افزوده شد. در این مرحله PH محلول را با ICH با غلظت ۴ مولار به ۴–۳ رسانیده و محلول حاصل به مدت یک ساعت در این دما به هم زده شد. پس از سرد شدن، رسوبات تشکیل شده با قیف بوخنر جداسازی شد. بازده واکنش حدود ۱۰ گرم (۲۰ ٪) نسبت به سدیم تنگستات دو آبه بود. شایان ذکر است که طیف IR ترکیب سنتزی با طیف مرجع مربوطه همخوانی داشت[۲۰].

تهيه ۳ Tris-LDH-CO

ابتدا دو محلول جداگانه شامل ۶/۰ گرم از تریس (هیدروکسی متیل) آمینومتان (THAM) در ۱۰۰ میلی لیتر آب مقطر و ۲/۰ گرم از ZnCl₇۰۶H₇O و ۲/۱۰ گرم از AlCl₇۰۶H₇O در ۱۰۰ میلی لیتر آب مقطر در دمای اتاق تهیه شد. سپس این دو محلول را در یک بالن ته گرد ریخته و در دمای ۸۰ درجه سلسیوس به مدت ۱۲ ساعت رفلاکس شد. پس از ۱۲ ساعت رسوب ژلهای سفید رنگ را با سانترویفیوژ جدا شد، چندین بار با آب مقطر شستشو داده شد. رسوب به دست آمده در ۱۰۰ میلی لیتر آب مقطر شامل ۲/۵ گرم Na₇CO₇ ریخته شد به مدت یک ساعت در دمای اتاق به هم زده شد و سپس سانتریفیوژ و چندین بار با آب مقطر شستشو داده شد (شکل ۲). بازده واکنش حدود ۱/۰ گرم (۸۸٪) بود [۲۱].

تهيه نانوكامپوزيت +Tris-LDH-FerW14Fe

محلول شامل ۵/۵۰ گرم (۱ میلی مول) از Fe_rW_{۱۸}Fe_۶ در ۲۰ میلی لیتر آب مقطر به محلول شامل ۲/۱۵ گرم Tris-LDH-CO_۳ مر در ۲۵ میلی لیتر آب مقطر در دمای اتاق افزوده شد و به مدت ۲ ساعت به هم زده شد. تشکیل رسوب قهوه ای روشن نشان دهنده انجام واکنش تعویض آنیون است (شکل ۲). رسوب به دست آمده با سانتریفیوژ جدا و در آون با دمای ۶۰ درجه سلسیوس خشک شد. بازده واکنش حدود ۲/۰۴۵ گرم (۸۸٪) بود [۲۲].

کاربردهای کاتالیزگری Fe₇W_{1A}Fe₆-Fe₇W

برای هر مرحله از کار، رنگ و کاتالیزگر در بالن ته گرد ریخته شد و موردآزمایش قرارمی گرفتند. تأثیر عاملهای گوناگون مانند غلظت و حجم رنگ، مقدار نانو کاتالیزگر، اثر pH و مقدار هیدروژن پراکسید

بر فعالیت کاتالیزگری نانوکامپوزیت سنتزی مورد بررسی قرار گرفت. در هر آزمایش، جذب نمونه در بازه زمانی مناسب به وسیله دستگاه جذب خوانده شد.

نتیجهها و بحث شناسایی و تعیین خواص ۲۰۱۰FerW - FerW - Fer طیف FT-IR

سادهترین روش برای شناسایی ترکیبها و گروههای عاملی طيف سنجى IR است. نوارهاي ارتعاشي پلي اكسومتالاتها، مربوط به پیوندهای X-O و M-O می باشند که در ناحیه ۲۰۰۰–۲۲۰۰ ۳۰۰ طيف IR ظاهر می شوند. نوارهای مشخصه پلی اکسومتالات FerW_{1A}Fe₆ در ۹۴۵ cm⁻¹ در ۲۳۴، ۸۰۶ و ۷۳۴ ظاهر می شوند که به ترتيب به ارتعاشات كششى نامتقارن W-Oc-W ، W-Oc-W ، W-Ot (b،t) و c به ترتیب اکسیژنهای انتهایی، لبه و گوشه مشترک) مربوط می شوند [۲۳]. جابجایی نوارهای مربوط به FerW1AFe₄ در نانو کامپوزیت Tris-LDH - FerW1AFer به برهم کنش قوی الکترواستاتیک و همچنین پیوند هیدروژنی بین لایههای LDH و FerW₁₀Fe₆ نسبت داده می شود، که خود دلیلی بر جایگزینی پلی اکسومتالات در بستر LDH است. دلیل دیگر بر اثبات جایگزینی یلی اکسومتالات در بستر LDH، نوار مربوط به آنیون کربنات است که در Tris-LDH-CO_۳ در ۱۳۸۴ ظاهر شده است ولى با جايگزينى FerW_MFe_r به طور تقريبي حذف شده است. در طیف FT- IR مربوط به Tris-LDH-CO_۳ فرکانس های ارتعاشی M-O-C و C-C-O به ترتیب در ۱۰۹۰ و ۲۴۵ ۱۱۴۵ ظاهر می شوند [۲۴]. نوار ارتعاشی در بازه ۲۰۰۰–۸۰۰cm در طیف Tris-LDH-CO_۳ مربوط به ارتعاشات O-M-O می باشد (شکل ۳).

تصویرهای SEM

شکل ۴ مربوط به تصویر بستر ۲۲is-LDH-CO_۲ است. ترکیب شامل صفحاتی تقریبا منظم با قطر حدود ۳۰۰ ۳۰۰ است. شکل۵ الف تصاویر مربوط به ۲۶۹-LDH-Fe₇W الندازه بزرگ در تهیه ۲۳is-LDH-Fe₇W الندازه بزرگ و بار زیاد جایگزین یون کربنات، ۲۰٫CO در بین لایدهای ۲۰۵-Tris می شود بنابراین، مقداری دگر شکلی در ساختار HDL مورد انتظار است. آندازه بزرگ سبب می شود که امکان جایگزینی کامل یون ۶۶۹-Fe₇W الندازه با بین لایدهای LDH کاهش یابد و به ناچار در لبههای لایدها و خارج از گالری بین آنها قرار گیرد که این به نوبه خود باعث تغییر

شکل۳- طیف FT-IR مربوط به الف) Fe₇W₁₀Fe₇، ب) Tris-LDH-Fe₇W₁₀Fe₇ و ج) Tris-LDH-CO₇

شکل۴- تصاویر SEM مربوط به Tris-LDH-CO_۳

نوع بلور و مورفولوژی می شود. بار منفی زیاد روی آن نیز با برهمکنش قوی الکترواستاتیکی با لایه های مجاور باعث دگرشکلی لایه های ۳Tris-LDH-CO می شود. در شکل ۵ ب نقشه پراکندگی عنصری تعدادی از عناصر نانوکامپوزیت ۳Fe_rW_{۱۸}Fe_r Tris-LDH-Fe_rW

طیف پراش انرژی پرتو ایکس (EDAX)

در شکل ۶ طیف پراش انرژی پرتو ایکس مربوط به ۲۲is-LDH-CO_۲ و نانوکامپوزیت ۲۲is-LDH-Fe_۲W_{۱۸}Fe_۴ داده شده است. خط مربوط به هریک از عناصر ۲۲is-LDH-CO_۲ و نانوکامپوزیت شامل ۸ Al ،*C*n ،*F*e ،O ، N و W در طیفها وجود دارد. با توجه به درصد جرمی W در نانوکامپوزیت ۲۴۰٫۲۸۶۴۰ Tris-LDH-Fe_۲W_{۱۸}Fe

شکل۵- الف) تصاویر SEM مربوط به Tris-LDH-Fe_rW_{۱۸}Fe_۶ و ب) نقشه پراکندگی عنصری در Tris-LDH-Fe_rW_{۱۸}Fe_۶

الگوی پراش پرتو ایکس (XRD)

Tris-LDH-Fe₇W₁,Fe₄ نانوکامپوزیت XRD در شکل ۷ الگوی Tris-LDH-Fe₇W نانوکامپوزیت Tris-LDH-CO₇ و Tris-LDH-CO₇

شکل ۷ - الگوی XRD مربوط به نانوکامپوزیت الف) Tris-LDH-CO₇ (و ب) Tris-LDH-Fe₇W₁₀Fe₇

برای Tris-LDH-CO_۳ (شکل ۷ ب) در دو تتا های مربوطه، انطباق خوبی با خطهای مشاهده مربوط به LDH-X (JCPDS card ۴۸–۱۰۲۲) Zn–Al LDH بهن و دارد[۲۵]. الگوی پراش پرتو ایکس Tris-LDH-Fe₇W_{۱۸}Fe₇ بهن و نشان دهنده الگوی یک ترکیب بی شکل نوعی است. با این حال Itis-LDH-Fe₇W_{۱۸}Fe₇ در الگوی XRD-Fe₇W_{۱۸}Fe₇ به در دو تتا LDH-Fe آن مشهود است (شکل ۷ الف). نوار پهن در دو تتا از ۲۳ تا°۴۰ نوار مشخصه پلی اکسومتالات است.

وزن سنجی گرمایی (TGA)

نتیجههای بهدستآمده از تجزیه وزن سنجی گرمایی مربوط به نانوکامپوزیت Tris-LDH-FerW_{۱۸}Fe_۴ با سرعت روبش دمایی ده درجه سلسیوس بر دقیقه در شکل ۸ الف داده شده است. منحنی بهدستآمده از تجزیه گرمایی، چهار مرحله از دست دادن جرم در چهار محدوده دمایی تا دمای ۸۰۰ درجه سلسیوس را نشان میدهد. در دمای بین ۵۰ تا ۲۵۰ درجه سلسیوس ۸/۸۵٪ کاهش وزن نشان داده است که مربوط به از دست دادن مولکول های آب در سطح نانو کامپوزیت می باشد. مرحله دوم در دمای بین ۲۵۰ تا ۳۸۰ درجه سلسیوس کاهش جرم به اندازه ۲/۵۸٪ به از دست دادن آبهای داخل شبکهای نسبت داده می شود. در دمای ۳۸۰ تا ۶۵۰ درجه سلسیوس با ۴/۵۲ ٪ کاهش جرم مربوط به فروپاشی ساختار بستر است. آخرین مرحله در دمای ۶۵۰ تا۸۰۰ درجه سلسیوس با کاهش جرم ۲/۵۵٪ مربوط به تجزیه FerW_MFe_e به اکسیدهای مربوطه است. شکل ۸ ب) مربوط به نمودار تجزیه گرمایی Tris-LDH-CO_۳ است. کاهش جرم در دمای ۳۰ تا ۷۰ درجه سلسیوس مربوط به از دست دادن آبهای جذب سطحی بستر است.

شکل ۸ - تجزیه وزن سنجی حرارتی (TGA) به نانوکامپوزیت الف) Tris-LDH-CO_۳ و ب) Tris-LDH-Fe_rW_{۱۸}Fe_۴ در اتمسفر نیتروژن و با سرعت روبش دمایی ۱۰ درجه سلسیوس بر دقیقه.

در دمای ۷۰ تا ۲۵۰ درجه سلسیوس به اندازه ۱۰/۵۶ کاهش جرم داشته است که مربوط به از دست دادن آبهای درون لایهها می باشد. کاهش جرم ۱۵/۳۳ در دمای ۲۵۰ تا ۸۰۰ درجه سلسیوس به فروپاشی ساختار بستر مربوط می شود. همانطور که از تصویرهای TGA دیده می شود، نانوکامپوزیت ۲۰۰۴-LDH-Fe_۲W_{۱۸}Fe در مقایسه با می ماده باقی مانده در نانوکامپوزیت ۲۰۹۶-Tris در مقایسه با ماده باقی مانده در نانوکامپوزیت ۲۰۹۶-Tris در مقایسه با ماده باقی مانده در نانوکامپوزیت ۲۰۹۶-Tris در مقایسه با

زتا پتانسيل

در شکل ۹ زتا پتانسیل مربوط به Tris-LDH-CO₇ و Tris-LDH-CO₇ داده شده است. همان گونه که نانوکامپوزیت Tris-LDH-FerW_۱, Fer داده شده است. همان گونه که انتظار می رود با جایگزینی $Fe_7W_{1\lambda}Fe_4$ بار سطحی بستر در مقایسه با Tris-LDH-CO₇ Tris-LDH-CO₇ آمانوکامپوزیت Tris-LDH-Fe₇W₁, Fe₇ Tris-LDH-Fe₇W₁, Fe₇ است در حالی که برای نانوکامپوزیت $Fe_7W_{1\lambda}Fe_5$

واکنش کاتالیزگری تخریب متیلن بلو با نانو کامپوزیت Tris-LDH-Fe₇W₁₀Fe₆

Tris-LDH-Fe_rW_WFe_r تنوکامپوزیت Tris-LDH-Fe_rW_WFe_r ویژگی فرایند تخریب متیل بلو بررسی شد. نتیجههای حاصل، ویژگی کاتالیزگری نانوکامپوزیت در فرآیند تخریب رنگ نشان داد. این آزمایشات در یک بالن شیشهای با ظرفیت ۱۰۰ میلیلیتر و در شرایط نور و دمای اتاق انجام شد. واکنش با حجمهای ۱۰، ۳۰، ۵۰ میلی لیتر از متیلن بلو با غلظت ۱۰ سg/L و مقدار ۲۰ میلیگرم از نانوکامپوزیت

و ب) نانوکامپوزیت Tris-LDH-FerW14Fe

به همراه ۰/۵ میلی لیتر از هیدروژن پراکسید تحت هم زدن شدید محلول انجام شد. در طی فرایند کاتالیزگری، از محلول واکنش در زمانهای گوناگون نمونه برداری شد و تغییرات در شدت جذب بیشینه رنگ (۶۶۳ نانومتر) با استفاده از دستگاه اسپکتروفتومتر طیف فرابنفش _ مریی اندازهگیری شد. کاتالیزگر ناهمگن با سانتریفیوژ جدا سازی شده و با آب مقطر شسته داده شد. واکنش تخریب رنگ با هیدروژن پراکسید بدون نانوکامپوزیت بررسی شد. به ۳۰ میلی لیتر رنگ متیلن بلو مقدار ۰/۵ میلی لیتر هیدروژن پراکسید افزوده شد و برای مدت ۸۰ دقیقه محلول در دمای اتاق به زده شد. بررسیها نشان داد که در این شرایط تنها ۱۶٪ از رنگ تخریب شد. آزمایش با شرایط بالا اما بدون افزودن هیدروژن پراکسید انجام شد. نتیجهها نشان داد مقدار چشمگیری از شدت جذب رنگ کاسته می شود. بررسیهای بیشتر نشان داد که در این شرایط رنگ جذب سطح کاتالیزگر می شود و تخریب رنگ رخ نمی دهد. با شستشوی کاتالیز گر با استن مقادیر زیادی از رنگ آن جدا می شود. نمودارهای طیف فرابنفش _ مریی مربوط به تخریب رنگ متیلن بلو با مقادیر حجمی ذکر شده مقدار بهینه حجم رنگ را ۳۰ میلی لیتر نشان داد. با افزایش مقدار حجم رنگ متیلن بلو درصد بیشتری از رنگ حذف می شود. نتیجهها نشان میدهد که منحنی شیب تندی داشته و میزان تخريب رنگ به سرعت افزايش يافته است. اين شايد به علت وجود تعداد زیاد مکان های فعال و اشباع نشده روی سطح کاتالیز گر است.

شکل ۱۰ – اثر مقدار غلظت رنگ بر واکنش کاتالیزگری تخریب ۳۰ میلیلیتر متیلن بلو در حضور ۲۰ میلی گرم کاتالیزگر و ۵/۰ میلیلیتر هیدروژن پراکسید

زمان واکنش زیاد شده و درصد تخریب هم کمی کاهش یافته است ولی کاتالیزگر به خوبی تا ۳۰ میلی لیتر محلول متیلن بلو با غلظت ۲۰mg/L در حضور ۵/۰ میلیلیتر هیدروژن پراکسید تخریب کرد (شکل ۱۰). اثر PH روی ویژگی کاتالیزگری نانوکامپوزیت (۲۰میلی گرم) بررسی شد. نتیجها نشان داد که سرعت تخریب در PH های پایین بیشتر است. اگر چه کاتالیزگر در PH های ۳، ۵ و ۷ به خوبی واکنش تخریب متیلن بلو را کاتالیز می کند، می توان گفت که کاتالیزگر بهترین کارآیی را در PH برابر ۵ دارد. در PH برابر ۹ تخریب کامل جذب غلبه میکنند و سطح جذب شونده، مثبت تر شده و جاذبه بین منفی در سطح جذب شونده، مثبت تر شده و جاذبه بین منفی در سطح جذب شونده، مثبت مونهای Ph منفی در سطح جذب شونده بیشتر شده و نیروی دافعه بین رنگ و کاتالیزگر بیش تر شده و تخریب رنگ کمتری صورت میگیرد به این دلیل با کاهش PH سرعت واکنش افزایش مییابد (شکل ۱۰).

بررسی اثر Tris-LDH-FerW1AFe۴ در تخریب رنگهای دیگر

اثر کاتالیزگری Tris-LDH-Fe_rW_{۱۸}Fe_r در تخریب رنگهای کاتیونی متیلن بلو و رودامین ب و آنیونی متیل اورانژ و کنگو رد بررسی شد (۳۰ میلیلیتر از این محلولهای با غلظت ۱۰ mg/L). کاتالیزگر عملگرد خوبی در تخریب رنگهای کاتیونی در مقایسه با رنگهای آنیونی نشان داد. این نتیجهها با توجه به بار سطحی منفی

شکل ۹ الف) اثر مقدار نانوکامپوزیت ۲ris-LDH-FerW_{۱۸}Fe_۶ و مقدار بر روی سنتیک واکنش کاتالیز گری تخریب متیلن بلو ۱۰mg/L و مقدار ۵/۰ میلی لیتر هیدروژن پراکسید و ب) اثر مقدار هیدروژن پراکسید بر روی سنتیک واکنش کاتالیز گری تخریب ۳۰ میلی لیتر متیلن بلو با غلظت ۱۰ mg/L

ولی در ادامه با افزایش زمان، مقدار تخریب به طور تقریبی ثابت شده و به تعادل رسیده که این امر ناشی از پر شدن مکانهای فعال روی سطح جاذب و یا کامل شدن ظرفیت جذب باشد. به منظور بهینه سازی شرایط واکنش، مقدارهای گوناگونی از نانوکامپوزیت استفاده شد. نتیجهها نشان داد که با افزایش مقدار کاتالیزگر، سرعت تخریب رنگ نیز افزایش می یابد که علت آن افزایش سطح جاذب قابل دسترس برای مولکولهای رنگ و به دنبال آن افزایش دسترسی مولکولهای رنگ به مکانهای جذب روی جاذب مورد نظر است. در واکنش های جداگانه اثر مقدارهای گوناگون انوکامپوزیت و حجم هیدروژن پراکسید بررسی شد. بررسی نشان داد که تغیرهای غلظت از معادله شبه درجه اول 1است، پیروی که در آن 0 غلظت اولیه و C غلظت بعد از زمان t است، پیروی می کند (شکل ۹). با توجه نمودارها ۲۰ میلیگرم از نانوکامپوزیت و می کند (شکل ۹). با توجه نمودارها مقدار بهینه، انتخاب شدند.

اثر غلظت رنگ متیلن بلو روی ویژگی کاتالیزگری نانوکامپوزیت (۲۰ میلی گرم) بررسی شد. نتیجهها نشان میدهد که هر چند مقداری

شکل ۱۲- الف) طیف UV-Vis و ب) نمودار تغییرات غلظت مربوط به تخریب ۳۰ میلیلیتر ردامین بی با غلظت ۱۰mg/L و مقدار ۲۰ میلی گرم نانوکامپوزیت ۳۰ Tris-LDH-Fe_rW_{۱۸}Fe در دمای ۳۰ درجه سلسیوس

بررسی انتخاب پذیری نانو کامپوزیت Tris-LDH-FerW1AFe

به منظور بررسی انتخاب پذیری نانوکامپوزیت، محلولهای جداگانه رنگ متیلن بلو با متیل اورنژ و متیلن بلو با کنگو رد در شرایط بهینه مورد استفاده قرار گرفت. همان گونه که در طیفهای مربوطه آشکار است در زمان های مشخص متیلن بلو تخریب می شود ولی تخریب متیل اورنژ و کنگو قرمز خیلی کم است. متیل اورنژ و کونگو قرمز رنگهای آنیونی هستند بنابراین برهمکنش مناسبی با سطح جاذب نخواهند داشت و انتظار می رود تخریب آنها نسبت به متیلن بلو به کندی صورت گیرد (شکل ۱۳). این نتیجه سازگار با نتیجههای زتا پتایسیل است. زتا پتانسیل نشان داد که سطح کاتالیز گر دارای بار سطحی منفی است.

بررسی اثر اجزای تشکیل دهندهی نانوکامپوزیت Tris-LDH-FeyW10Fey در تخریب متیلن بلو

Fe_rW_{۱۸}Fe_e و Tris-LDH-CO_۳ و Fe_rW_{۱۸}Fe و Fe_rW_{۱۸}Fe و Fe_rW_{۱۸}Fe بر روی تخریب رنگ متیلن بلو انجام شد. محلول متیلن بلو در حضور پلی اکسومتالات Fe_rW_{۱۸}Fe در زمان کمی بی رنگ می شود ولی، این ترکیب در محلول به صورت همگن است بنابراین جداسازی و استفاده دوباره آن سخت است.

شکل ۱۹ – اثر pH بر کاتالیزگری Tris-LDH-Fe_rW_{۱۸}Fe_f در تخریب ۳۰ میلیلیتر متیلن بلو با غلظت ۱۰mg/L و مقدار ۲۰ میلی گرم نانوکامپوزیت

کاتالیزگر (نتیجههای زتا پتانسیل) قابل توجیه است. از طرف دیگر، در میان رنگهای کاتیونی، کاتالیزگر عملکرد بهتری در تخریب متیلن بلو در مقایسه با رودامین ب از خود نشان داد. در بازه زمانی که تخریب متیلن بلو به طور کامل انجام می شود، هنوز مقدار چشمگیری از رودامین ب باقی مانده است (شکل ۱۲). این شواهد تایید می کند که جذب سطحی رنگ با برهمکنش الكترواستاتيكي نقش مهمي در عملكرد كاتاليزگر ايفا ميكند. هر دو رنگ متیلن بلو و رودامین بی کاتیونی هستند تفاوت در اثر کاتالیزگری نانو کاتالیزگر نسبت به آنها را میتوان به بزرگتر بودن اندازه مولکول های رنگ اخیر نسبت داد. همان گونه که پیش تر گفته شد آنیون FerW_{1A}Fe_F جایگزین یون کربنات در گالری بین لایههای Tris-LDH-CO_۳ می شود. این گالری دارای اندازه مشخص است و مانند یک واکنشگاه عمل می کند. گونهای که آسان تر وارد این واکنش گاه شود سریعتر وارد واکنش می شود. رودامین بی در مقایسه با متیلن بلو دارای حجم و اندازه بزرگتری است همین عامل باعث می شود که ورود آن به گالری ۲۰۱۶-Tris-LDH-Fe_rW_{۱۸}Fe_۴ به سهولت كمترى رخ دهد و بنابراين تخريب أن هم با سرعت كمترى انجام می شود [۲۸،۲۰ - ۲۶]. تشکیل گونههای پراکسو از FerW_{۱۸}Fe_۴ در اثر واکنش آن با هیدروژن پر اکسید و تشکیل رادیکال آزاد هیدروکسیل سازوکار پیشنهادی تخریب این رنگها میتوان در نظر گرفت [۲۹،۳۰].

شکل۱۳- طیف UV-Vis مربوط به تخریب مخلوط رنگ متیلن بلو و متیل اوارنژ و مخلوط رنگ متیلن بلو و کونگو قرمز با ۲۰ میلی گرم از نانو کامپوزیت Tris-LDH-Fe₇W1۸Fe₇

در حضور ۳۰۵-Tris-LDH به عنوان کاتالیزگر بعد از گذشت ۸۰ دقیقه تنها مقدار کمی از شدت نوارهای جذبی رنگ کم شد که می توان به جذب سطحی رنگ نسبت داد.

بررسی بازیافت و قابلیت استفاده مجدد از نانوکامپوزیت Tris-LDH-Fe₇W_{1A}Fe₆

کاتالیز گر بعد از ۱، ۵ و ۱۰ بار استفاده در واکنش، با سانتریفیوژ جداسازی، با آب و استون چندین بار شسته شده و برای انجام واکنش با همان شرایط قبلی آماده شد. بررسیها نشان داد که نانوکامپوزیت سنتز شده حداقل ۱۰ بار قابلیت استفاده دوباره در فرآیند تخریب رنگ متیلن بلو دارد (شکل ۱۳). طیف FT-IR و XRD نانو کامپوزیت بعد از ۱۰ بار استفاده وباره در واکنش نشان داد که تغییر شاخصی در ساختار نانوکامپوزیت دیده نمی شود (شکل ۱۴).

Tris-LDH-Fe₇W₁, Fe₇ مقایسه عملکرد کاتالیزگری Tris-LDH-Fe₇W₁, Fe₇ با نانو کامپوزیتهای مشابه نشان می دهد که Tris-LDH-Pe₇W₁, Fe₇ عملکرد از $^{-9}$ Tris-LDH-LaW₁.O₇, $^{-9}$ عملکرد Tris-LDH-Pr₁O₇, $^{-9}$ بهتر داشته است (جدول ۱). در مقایسه با $^{-7}$ PW₁, O₇, $^{-7}$ است عملکرد همانند که دارای پلی اکسومتالات کگین $^{-7}$, PW₁, O₇.

نتيجهگيري

یلی اکسومتالات ساندویجی نوع $B^{-''}[\gamma e_r(H_rO_r)_r Fe_r(H_rO_r)]$ کاتالیز گری همگن با حلالیت بالا و سطح ویژه به طور نسبی کم است. با قرار گرفتن این ترکیب در بین لایه های هیدروکسید دوگانه لایهای (Tris-Zn₃Al-LDH) آمینومتان (Tris-Zn₃Al-LDH) خواص کاتالیز گری آن به طور چشمگیری بهبود مییابد. Tris-LDH-[(FeW₄O_{re})_rFe_r(H_rO)_r)

جدول ۱. مقایسه عملکرد کاتالیزگری ۲ris-LDH-Fe_rW_{۱۸}Fe_۴ با تد کیبات مشایه*

	1.	غلظت	مقدار	
درصد تخریب	زمان (دة قد)	متيلن بلو	نانوكامپوزيت	نانو كامپوزيت
تحريب	(دفيقه)	(mg/L)	(mg)	
٩٩	14.	١٠	۵۰	$Tris\text{-}LDH\text{-}PW_{\prime\prime}O_{\text{f}}.^{\text{F}}[\text{f}]$
٧٠	14.	١.	۵۰	$Tris\text{-}LDH\text{-}LaW_{1.}O_{75}^{\circ-}[7\bullet]$
۶.	14.	١.	۵۰	$Tris\text{-}LDH\text{-}P_{r}W_{\scriptscriptstyle N}O_{\scriptscriptstyle SY}\text{-}[\text{T}\text{-}]$
۳۵	14.	١.	۵۰	Tris-LDH- CO _r [7•]
٩٩	۴۰	١.	۲.	Tris-LDH-FerW14Fer

* هیدروژن پراکسید ۵۰۰ میکرو لیتر ، دما ۳۰ درجه سلسیوس و غلظت محلول ۵۰ میلی لیتر

نانوکامپوزیت Tris-LDH-Fe₇W_{1A}Fe₅ در تخریب متیلن بلو

شکل۱۴-سمت راست الف) طیف FT-IR مربوط به نانوکامپوزیت تازه، ب) بعد از ۵ و ج) بعد از ۱۰ بار استفاده مجدد و سمت چپ الف) الگوی XRD نانو کامپوزیت تازه و ب) بعد از ۱۰ با استفاده مجدد

در تخریب رنگهای مانند متیلن بلو، ردامین بی، متیل اورانژ و کونگو قرمز و اثر پارامترهای متفاوت روی آن بررسی شد. نتیجهها نشان داد که کاتالیزگر انتخاب پذیری خوبی نسبت به تخریب رنگهای کاتیونی مانند متیلن بلو و ردامین در مقایسه با

رنگهای آنیونی متیل اورانژ و کونگو قرمز دارد. مقادیر بهینه از حجم و غلظت رنگ متیلن بلو، pH محلول، مقدار کاتالیزگر، مقدار هیدروژن پراکسید پیدا شد. نانوکامپوزیت قابل بازیافت و بیش از ۱۰ بار استفاده دوباره بدون تغییر محسوس در ساختار و فعالیت میباشد.

```
تاريخ دريافت : ١٣٩٩/١٢/١٩ ؟ تاريخ پذيرش : ١۴٠٠/٠٢
```

مراجع

- [1] Pope M.T., Muller A., Polyoxometalate Chemistry: An Old Field with New Dimensions in Several Disciplines, Angew. Chem. Inte. Ed., 30: 34 (1991).
- [2 Du D.Y., Qin J.S.; Li S. L., Su Z.M., Lan Y. Q., Recent Advances in Porous Polyoxometalate-Based Metal-Organic Framework Material, *Chem. Soc. Rev.*, 43: 4615 (2014).
- [3] Bai L., Lin B.Z., Houng X.F., Chen Z.J., Cao, X. G., Hydrothermal Synthesis, Crystal Structures and Electrochemical Properties of Two Phosphatotungstates Containing Keggin Clusters, [Cu(2,2'-bipy)₂]₅[PW₁₂O₄₀] · 2H₂O and (Hpip)₃[PW₁₂O₄₀]. J. Clust. Sci., **19:** 561 (2008).
- [4] Saku Y., Sakai Y., Nomiya K., Relation Among the 2-Type Complexes of Hafnium (IV)/Zirconium (IV) with Mono-Lacunary Dawson Polyoxometalate Ligands. *Inorg. Chim. Acta*, 363: 967 (2010).
- [5] Amir B., Annette R., The Anderson-Evans Polyoxometalate: From Inorganic Building Blocks Via Hybrid Organic Structures to Tomorrows Bio-POM, *Coord. Chem. Rev.*, **307**: 42 (2015).
- [6] Bamoharram F.F., Heravi M., Roshani M., Jahangir, M., Gharib A., Preyssler Catalyst, [NaP₅W₃₀O₁₁₀]¹⁴⁻: A Green, Efficient and Reusable Catalyst for Esterification of Salicylic Acid with Aliphatic and Benzylic Alcohols. *Appl. Catal. A Gen.*, **302**: 42 (2006).
- [7] Zhao J.W., Zheng S.T., Yang G.Y., Hydrothermal Synthesis and Structural Characterization of Three Inorganic-Organic Composite Sandwichtype Phosphotungstates, *J. Solid State Chem.*, 180: 3317 (2007).
- [8] Hill C.L., Progress and Challenges in Polyoxometalate-Based Catalysis and Catalytic Materials Chemistry, J., Mol., Catal. Chem., A., 262: 2 (2007).
- [9] Li Q., Shang J.K., Inverse Opal Structure of Nitrogen- Doped Titanium Oxide with Enhanced Visible-Light Photocatalytic Activity, J. Am. Ceram. Soc., 91: 660 (2008).
- [10] Ye J.J., Wu C.D., Immobilization of Polyoxometalates in Crystalline Solids for Highly Efficient Heterogeneous Catalysis, *Dalton Trans.*, 45: 10101 (2016).
- [11] Saghi M., Mahanpoor K., Shafiei H., Preparation of Nano Spherical α-Fe₂O₃ Supported on 12-Tungstosilicic Acid Using Two Different Methods: A Novel Catalyst, *Iran. J. Chem. Chem. Eng* (*IJCCE*).,37(1): 1-10 (2018).
- [12] Rezvani M. Ali, Khandan S., Synthesis and Characterization of New Sandwich-Type Polyoxometalate/ Nanoceramic Nanocomposite, Fe₂W₁₈Fe₄@FeTiO₃, as a Highly Efficient Heterogeneous Nanocatalyst for Desulfurization of Fuel. *Solid State Sci.*, **98**: 106036 (2019).

- [13] Wight A.P., Davis M.E., Design and Preparation of Organic-Inorganic Hybrid Catalysts. *Chem. Rev.*, **102**: 3589 (2002).
- [14] Li, T., Z. Wei, Chen W., Miras H. N., Song Y.F., Modular Polyoxometalate-Layered Double Hydroxides as Efficient Heterogeneous Sulfoxidation and Epoxidation Catalysts, *Chem. Cat. Chem.*, **10**: 188 (2018).

[۱۵] شمی، زاهد.، تهیهی نانو ساختار هسته _ پوسته MgAL-LDH@PS برای حذف مؤثر آلودگی کروم(VI)، *نشریه شیمی و مهندسی شیمی ایران*، ۲**۴(۳):** ۲۳ تا ۳۵ (۱۴۰۰)

- [16] Liu J., Feng Li., Evans D., Duan X., Stoichiometric Synthesis of a Pure Ferrite From a Tailored Layered Double Hydroxide (Hydrotalcite-Like) Precursor, *Chem. Commun.*, **3**: 542 (2003).
- [17] Liu, K., Xu, Y., Yao, Z., Miras, H. N., Song, Y. F., Polyoxometalate-Intercalated Layered Double Hydroxides as Efficient and Recyclable Bifunctional Catalysts for Cascade Reactions, *Chem. Cat. Chem.*, 8: 929 (2016).
- [18] Liu J. C., Qi B., Song Y. F., Engineering Polyoxometalate-Intercalated Layered Double Hydroxides for Catalytic Applications, *Dalton Trans.*, **49:** 3934 (2020).
- [19] Ghiasi Moaser A., Khoshnavazi R., Facile Synthesis and Characterization of Fe₃O₄@MgAl-LDH@STPOM Nanocomposites for Highly Enhanced and Selective Degradation of Methylene Blue, *New J. Chem.*, **41**: 9472 (2017).
- [20] Yang C., Zhixiao Y., Miras H.N., Song Y.F., Modular Polyoxometalate-Layered Double Hydroxide Composites as Efficient Oxidative Catalysts, *Chem. Eur. J.*, **21:** 10812 (2015).
- [21] Li, T., Song Y. S., Polyoxometalate- Layered Double Hydroxides Composite Materials: Design and Catalytic Application, *Catalysts*, 7: 260 (2017).
- [22] Limanski, E.M., Piepenbrink, M., Droste, E, Burgemeister K., Krebs B., Syntheses and X-ray Characterization of Novel [M₄(H₂O)₂(XW₉O₃₄)₂]ⁿ⁻ (M=Cu^{II}, X=Cu^{II}; and M=Fe^{III}, X=Fe^{III}) Polyoxotungstates, J. Clust. Sci., **13**: 369 (2002).
- [23] Yang C., Yan D., Song Y.S., Tris(Hydroxymethyl)Aminomethane Modified Layered Double Hydroxides Greatly Facilitate Polyoxometalate Intercalation, *Dalton Trans.*, 43: 14570 (2014).
- [24] Saeed H., Bahram Y., Zn-Al LDH Nanostructures Pillared by Fe Substituted Keggin Type Polyoxometalate: Synthesis, Characterization and Catalytic Effect in Green Oxidation of Alcohols, *Polyhedron*, **99**: 260 (2015).
- [25] Qu J., He X., Li X., Ai Z., Li Y., Zhang Q., Liu X., Precursor Preparation of Zn–Al Layered Double Hydroxide by Ball Milling for Enhancing Adsorption and Photocatalytic Decoloration of Methyl Orange, *RSC Adv.*, 7: 31466 (2017).
- [26] Yi F.Y., Zhu W., Dang S., Li J.P., Wu D., Li Y., Sun Z.M., Polyoxometalates-Based Heterometallic Organic–Inorganic Hybrid Materials for Rapid Adsorption and Selective Separation of Methylene Blue From Aqueous Solutions, *Chem. Commun.*, **51**: 3336 (2015).

- [27] Yan A.X., Yao S., Li Y.G., Zhang Z.M., Lu Y., Chen W.L., Wang E.B., Incorporating Polyoxometalates into a Porous MOF Greatly Improves Its Selective Adsorption of Cationic Dyes, *Chem. Eur. J.*, **20**: 1 (2014).
- [28] Rabbani M. Sadr Seghatoleslami Z., Rahimi R., Selective Adsorption of Organic Dye Methylen Blue by Cs₄H₂ PMo₁₁FeO₄₀ .6H₂O in Presence of Methyl Orange and Rhodamine-B, J. Mol., Struct., **1146**: 113 (2017).
- [29] Omwoma S., Gore C. T., Ji Y., Hu C., Song, Y.F., Environmentally benign polyoxometalate materials Author links open overlay panel, *Coord. Chem. Rev.*, **286**: 17(2015).
- [30] Oxana A. Kholdeeva, Hydrogen Peroxide Activation over Ti^{IV}: What Have We Learned from Studies on Ti-Containing Polyoxometalates, *Eur. J. Inorg. Chem.*, **10**: 1595 (2013).